

Perspektiver på det antropocæne

Nye humaniora I

Gæsteredaktører

Lars Bang Larsen, Director, Art Hub Copenhagen

Jens Kirk, Aalborg Universitet

Morten Ziethen, Aalborg Universitet

Akademisk kvarter præsenterer et nyt call, der adresserer nye perspektiver på det antropocæne inden for humaniora.

For fem år siden introducerede den britiske forfatter Robert Macfarlane det antropocæne: "Generation Anthropocene: How humans have altered the planet for ever". Det antropocæne betegner en ny geologisk tidsepoke, hvor menneskelig aktivitet har en så stærk indflydelse på planeten, at det vil efterlade geologiske spor (Macfarlane 2016). Selve begrebet går tilbage til år 2000 med Crutzen & Stoermer's artikel "The 'Anthropocene'". Macfarlane præsenterer en lang række æstetiske svar på det antropocæne, romaner og film i særdeleshed, men han ser det også som en udfordring til humaniora: "The indifferent scale of the Anthropocene can induce a crushing sense of the cultural sphere's impotence".

I en lignende og nyere blanding af pessimisme og opfordring til handling spørger Carlyn Merchant: "How, for example, is the air and water pollution associated with global warming reflected in history, art, literature, religion, philosophy, ethics, and justice?" (2020, s. x) Konsekvent, roser hun det fremvoksende multidisciplinære koncept miljø- eller *environmentalhumaniora*, som hun finder

nødvendigt, da humaniora ikke har reageret tilstrækkeligt: "today there are relatively few analyses of the Anthropocene as it relates to the humanities." Humaniora skal rekonceptualiseres "in new ways that make them compelling for the twenty-first century." (p. xi)

Det er disse udfordringer, som dette nummer af *Akademisk kvarter* om det antropocæne afsøger. Vi efterspørger nye perspektiver på det antropocæne. Hvordan kan humaniora kaste nyt lys på det antropocæne og formulere nye perspektiver på det, eventuelt fra et aktivistisk synspunkt? Hvordan skabes og formuleres "arts of living on a damaged planet" (Tsing et al. 2017)? Artikler kunne for eksempel fokusere på temaer og tilgange som mørk økologi (Morton 2018), ny materialisme (Sanzo 2018), objektorienteret ontologi (O3) (Harman 2018), rewilding – virtuel og virkelig (Lorimer 2015; Jepson & Cain 2020), sumpteori (Sutherland 2021; Urbonas et al. 2022), (øko-)feminisme og queer-teori (f.eks. Grusin 2017) og dekolonialistiske perspektiver (f.eks. Stenbeck 2020).

Æstetiske reaktioner på det antropocæne er allerede mangfoldige, og der er også videnskabelige behandlinger af det og af beslægtede områder. Eksempler er: Elizabeth Kolberts *The Sixth Extinction: An Unnatural History* (2014) og *Field Notes from a Catastrophe* (2006), Naomi Kleins *This Changes Everything: Capitalism vs the Climate* (2014), Gaia Vincens *Adventures in the Anthropocene* (2015), Anna Lowenhaupt Tsings *The Mushroom at the End of the World - On the Possibility of Life in Capitalist Ruins* (2017). De post-apokalyptiske film- og computerspilsgenrer med lokationer i form af en kollapset og potentielt dødsensfarlig verden er repræsenteret af for eksempel Cormac McCarthys *The Road* (2006), *Mad Max*-serien, *The Walking Dead*-streaming-serien og *The Fallout*-computerspilserien. Videnskabelige publikationer om emnet er fx Carolyn Merchants *The Anthropocene and the Humanities. From Climate Change to a New Age of Sustainability* (2020), Nomeda Urbonas m.fl. *Swamps and the New Imagination. On the Future of Cohabitation in Art, Architecture, and Philosophy* (2022) og Alanda Y. Changs *Playing Nature Ecology in Video Games* (2019). Det antropocæne har været reflekteret og debatteret i kunstinstitutionen, blandt andet med forskellige events og forskningsinitiativer i Berlins Haus der Kulturen der Welt siden 2013, og danske kunstnere og kunsthforskere som Rikke Luther, Eva la Cour, og Jakob Kudsk Steensen har arbejdet med dette tema i sin *Berl Berl*-udstilling i Berlin 2021.

En aktivistisk tilgang til det antropocæne afspejles i nutidige miljøbevægelser, og et spørgsmål eller udfordring til humaniora er, om der kan forventes en aktivistisk tilgang herfra? I *Underland: A Deep Time Journey* uddyber Macfarlane den unikke inspiratoriske udfordring fra det antropocæne og opfordrer til “a retrospective reading of the current moment” – “a palaeontology of the present” (2019, s. 78), hvori vi ser på os selv fra den fjerne fremtids synsvinkel i form af “the sediments, strata, and ghosts”, som vi er ved at blive til og stiller os selv spørgsmålet (oprindeligt formuleret af Jonas Salk og også forfulgt af tråde af oprindelige - *indigenous* - forskningsmetodologier): “Are we being good ancestors?” (s. 77) Dette call fra *Akademisk Kvarter* er den første af tre forbundne numre under det fælles tema “Nye humaniora” fra et aktivt og engageret ståsted.

Dette nummer af *Akademisk kvarter* er dedikeret til artikler fra områderne:

- litteratur
- kunst
- film, tv og medier
- arkitektur
- computerspil
- musik
- museologi og kuratering
- mode
- oplevelsesdesign
- køn
- ledelse
- organisationsforskning
- historie
- humangeografi
- kulturantropologi
- religion
- filosofi
- *indigenous* forskning

og andre relevante tilgange, og kritik af selve begrebet det antropocæne er også velkomne. Vi påskønner især nye perspektiver på det antropocæne fra humaniora i en bred og inklusiv forstand.

Referencer

- Crutzen, Paul J. & Stoermer Eugene F. 2000. "The 'Anthropocene'". *IGBP Newsletter* 41. May 2000. 17-18.
- Enderby, Emma (ed.). 2021. *Jakob Kudsk Steensen: Berl-Berl*. Berlin: Lass & Koenig Books.
- Grusin, Richard. 2017. *Anthropocene Feminism*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Harman, Graham. 2018. *Object-Oriented Ontology: A New Theory of Everything*. Harmondsworth: Pelican Books.
- Jepson, Paul & Blythe, Cain (2020). *Rewilding: The Radical New Science of Ecological Recovery*. London: Icon Books.
- Lorimer, Jamie. 2015. *Wildlife in the Anthropocene Conservation after Nature*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Macfarlane, Robert. 2016. "Generation Anthropocene: How Humans have Altered the Planet for Ever". *The Guardian*, April 1, 2016.
- Macfarlane, Robert. 2019. *Underland: A Deep Time Journey*. New York: W. W. Norton & Company.
- Merchant, Carolyn. 2020. *The Anthropocene and the Humanities. From Climate Change to a New Age of Sustainability*. New Haven: Yale University Press.
- Morton, Timothy. 2018. *Dark Ecology: For a Logic of Future Coexistence*. New York: Columbia University Press.
- Rimanoczy, Isabel. 2021. "Anthropocene and the Call for Leaders with a New Mindset". In: Ritz A. A., Rimanoczy I. (eds.) *Sustainability Mindset and Transformative Leadership*. Sustainable Development Goals Series. London: Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-76069-4_6.
- Sanzo, Kameron. 2018. "New Materialism(s)." In *Critical Posthumanism. Genealogy of the Posthuman*. Posted On: April 25, 2018. Available at <https://criticalposthumanism.net/new-materialisms/>.
- Stenbeck, Katarina. 2020. *Forms of Entanglement. Omsorg og verdensskabelse i det antropocæne*. Ph.d.-dissertation, Copenhagen University.
- Sutherland, Dane. 2021. "A View from the Swamp." In Enderby, Emma (ed.). 2021, 92-104.
- Tsing, Anna Lowenhaupt et al. 2017. *The Arts of Living on a Damaged Planet*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Indsendelse af abstract
15. januar 2022

Svar til forfatter af abstracts
1. marts 2022

Indsendelse af artikel
1. juli 2022

Review tilsendes forfatter
1. september 2022

Indsendelse af endelig artikel
1. oktober 2022

Layout færdigt
1. november 2022

Publicering
1. december 2022

Abstract
Omkring 150 ord

Endelig artikel
Omkring 3000-3500 ord

Video essay
7-12 minutter

Urbonas, Nomedas, Urbonas, Gediminas and Sabolius, Kristupas (eds.) 2022. *Swamps and the New Imagination. On the Future of Co-habitation in Art, Architecture, and Philosophy*. Berlin: Sternberg Press.

Wright, Christopher, Daniel Nyberg, Lauren Rickards, and James Freund. "Organizing in the Anthropocene." *Organization* 25, no. 4 (July 2018): 455–71. <https://doi.org/10.1177/1350508418779649>.

Praktisk information

Abstracts på engelsk, dansk, norsk og svensk vil blive accepteret. Abstracts og artikler sendes til Annemette Helligsø (anhe@hum.aau.dk).

Se venligst vores retningslinjer for indsendelse: <https://journals.aau.dk/index.php/ak/Submission>

Deadlines

Indsendelse af abstracts:	15.1.2022
Svar til forfattere af abstracts:	1.3.2022
Indsendelse af artikler:	1.7.2022
Reviews vil blive sendt til forfattere:	1.9.2022
Endelige artikler indsendes:	1.10.2022
Layout færdigt:	1.11.2022
Udgivelse forventes:	1.12.2022

Antal ord:

Abstract:	150 ord
Artikel:	3.000 – 3.500 ord
Video essay:	7-12 minutter

Detaljerede forfattervejledninger og yderligere information kan findes på tidsskriftets hjemmeside: <https://journals.aau.dk/index.php/ak/index>

Videoessay

Videoessays skal være 7-12 minutter lange og ledsaget af en akademisk vejledende tekst på mellem 1.000-1.500 ord. Videoessayet skal være af videnskabelig kvalitet og kan være argumenterende (dokumentarisk) eller symbolsk (metaforisk) eller en kombination. Den vejledende tekst skal klart forklare argumentet i videoessayet samt

den indsigt, som seeren kan få ved at se det. Denne vejledende tekst skal følge anvisningerne i *Akademisk kvarters* style sheet.

Videoessays skal være færdigproducerede og afleveres som en separat mp4-video-fil. *Akademisk kvarter* understøtter kun udgivelse og ikke teknisk produktion af videoessays.

Videoessays og den vejledende tekst vil blive reviewet sammen.

Kriterier for review af videoessays er

- a argumentets klarhed,
- b den tekniske og stilistiske udførelse af videomaterialet og
- c klarheden af den vejledende tekst.